

Platební výměr ve smyslu zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

Platební výměr ve smyslu zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění lze vykonat i po uplynutí tříleté prekluzivní lhůty stanovené v § 71 odst. 3 správního řádu, neboť obecná právní úprava je vyloučena právní úpravou zvláštní.

Platební výměr ve smyslu zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění lze vykonat i po uplynutí tříleté prekluzivní lhůty stanovené v § 71 odst. 3 správního řádu, neboť obecná právní úprava je vyloučena právní úpravou zvláštní.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21.2.2001, sp. zn. 20 Cdo 102/2001, v souvislosti s rozhodnutími Nejvyššího soudu z 28. dubna 1999 a z 28. července 1999, sp. zn. 21 Cdo 1262/98 a 20 Cdo 437/99, uveřejněnými v časopise Soudní judikatura č.11, ročník 1999 pod poř. č. 120 a č. 1, ročník 2000 pod poř. č. 11).

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněné Z. p. M. - A., proti povinnému R. H., srážkami ze mzdy, vedené u Okresního soudu v Kladně pod sp. zn. E 782/2000, o dovolání povinného proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. října 2000, č. j. 27 Co 433/2000-17, tak, že usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. října 2000, č. j. 27 Co 433/2000-17, pokud jím bylo změněno usnesení Okresního soudu v Kladně ze dne 6. června 2000, č. j. E 782/2000-3, tak, že se návrh na výkon platebního výměru oprávněné ze dne 29. července 1997, č. j. 72/97, zamítá, se zrušuje a věc se tomuto soudu vrací k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Usnesením ze dne 6. června 2000, č. j. E 782/2000-3, Okresní soud v Kladně nařídil výkon platebních výměrů oprávněné ze dne 29. července 1997, č. j. 72/97, a ze dne 20. září 1999, č. j. P-864/KL/99, srážkami ze mzdy povinného k vymožení pohledávek oprávněné v souhrnné výši 4.000,- Kč.

K odvolání povinného krajský soud shora označeným usnesením rozhodnutí okresního soudu změnil tak, že návrh na výkon platebního výměru oprávněné ze dne 29. července 1997, č. j. 72/97, s odůvodněním, že uplynula tříletá prekluzivní lhůta podle ustanovení § 71 odst. 3 zákona č. [71/1967](#) Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. [283/1993](#) Sb. (dále jen "správní řád"), změnil; jinak usnesení soudu prvního stupně potvrdil.

Pravomocné usnesení odvolacího soudu napadla - v části, jíž odvolací soud usnesení soudu prvního stupně změnil - oprávněná, za niž jedná její zaměstnankyně vybavená právníckým vzděláním, včasným dovoláním, jímž namítá, že jí nebyl doručen opis odvolání povinného a že usnesení

krajského soudu, je-li jím aplikováno ustanovení § 71 odst. 3 správního řádu, spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Protože pokutu povinnému uložila podle ustanovení § 26 zákona č. [592/1992](#) Sb. v platném znění, jehož ustanovení § 16 odst. 2 upravuje promlčení práva vymáhat pokuty - při jejichž vymáhání se postupuje jako u pojistného - ve lhůtě pěti let od právní moci platebního výměru, má podle ní tato speciální právní úprava přednost před úpravou obecnou, obsaženou ve správním řádu.

Podle části dvanácté (Přechodná a závěrečná ustanovení), hlavy I (Přechodná ustanovení k části první), bodu 17 zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů. Jelikož napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 16. října 2000, Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném před novelizací provedenou zákonem č. [30/2000](#) Sb., tj. účinném do dne 31. prosince 2000 (dále jen "o. s. ř.").

Dovolání (přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a/ o. s. ř.) je důvodné.

Důvodná ovšem není námitka, že oprávněné nebyl doručen opis odvolání proti usnesení soudu prvního stupně, jelikož takováto povinnost soudu ze zákona (narozdíl od odvolání směřujícího proti rozsudku, srov. ustanovení § 210 o. s. ř.) neplyne.

Jelikož vady podle ustanovení § 237 o. s. ř., jež by řízení činily zmatečným, ani tzv. jiné vady řízení (§ 241 odst. 3 písm. b/ o. s. ř.), k nimž je dovolací soud podle ustanovení § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř. povinen přihlídnout z úřední povinnosti, v dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani z obsahu spisu, a protože jinak je dovolací soud vázán uplatněným dovolacím důvodem, včetně jeho obsahového vymezení (§ 242 odst. 3 věta první o. s. ř.), je předmětem dovolacího přezkumu správnost právního závěru odvolacího soudu, že platební výměr oprávněné ze dne 29. července 1997 (vykonatelný 9. září 1997) nelze vykonat po uplynutí tříleté lhůty uvedené v ustanovení § 71 odst. 3 správního řádu.

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu - sice správně určenou - nesprávně vyložil, příp. ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 71 odst. 1 věty první správního řádu nesplní-li účastník řízení ve stanovené lhůtě dobrovolně povinnost uloženou mu rozhodnutím, které je vykonatelné (§ 52 odst. 2), nebo smírem schváleným správním orgánem nebo výkazem nedoplatek jím sestaveným, jejich výkon se provede. Podle odstavce třetího téhož ustanovení rozhodnutí lze vykonat nejpozději do tří let po uplynutí lhůty stanovené pro splnění uložené povinnosti. Podle § 53 odst. 1 věty první zákona č. [48/1997](#) Sb., o veřejném zdravotním pojištění a změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákonů č. [242/1997](#) Sb., č. [2/1998](#) Sb., č. [127/1998](#) Sb., č. [225/1999](#) Sb., č. [363/1999](#) Sb. a č. [18/2000](#) Sb., (dále jen "zákon č. [48/1997](#) Sb."), na rozhodování zdravotních pojišťoven ve věcech týkajících se přírůžek k pojistnému, pokut a pravděpodobné výše pojistného a ve sporných případech ve věcech

placení pojistného, penále, vracení přeplatku na pojistném a snížení záloh na pojistné se vztahují obecné předpisy o správním řízení.

Podle ustanovení § 251 o. s. ř. nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí. Toto ustanovení se použije nejen na výkon rozhodnutí vydaných v občanském soudním řízení; podle § 274 písm. h) o. s. ř. jsou titulem, podle kterých lze nařídit soudní výkon rozhodnutí, také jiná vykonatelná rozhodnutí a schválené smíry, jejichž soudní výkon připouští zákon. Podle § 53 odst. 1 věty druhé zákona č. [48/1997](#) Sb. zdravotní pojišťovny rozhodují platebními výměry, které jsou vykonatelné podle předpisů o řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle ustanovení § 26 zákona č. [592/1992](#) Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění zákonů č. [10/1993](#) Sb., č. [15/1993](#) Sb., č. [161/1993](#) Sb., č. [324/1993](#) Sb., č. [42/1994](#) Sb., č. [241/1994](#) Sb., č. [59/1995](#) Sb., č. [149/1996](#) Sb. a č. [48/1997](#) Sb. (dále jen "zákon č. [592/1992](#) Sb."), za neplnění nebo porušení povinností stanovených v § 22 odst. 3 písm. a) a b), § 24 odst. 2 a 3, § 25 a § 28 větě druhé může příslušná zdravotní pojišťovna uložit plátcí pojistného pokutu až do výše 50 000 Kč za jednotlivé nesplnění nebo porušení povinnosti. Podle ustanovení § 16 odst. 1 tohoto zákona se právo předepsat dlužné pojistné promlčuje za pět let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl. Podle odstavce druhého téhož ustanovení se právo vymáhat pojistné promlčuje ve lhůtě pěti let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno. Pokud jde o způsob placení a vymáhání pokut, postupuje se stejně jako u pojistného (§ 26 odst. 3 zákona č. [592/1992](#) Sb.).

V předmětné věci šlo o soudní výkon platebního výměru, jímž byla povinnému podle § 26 odst. 1 zákona č. [592/1992](#) Sb. uložena pokuta pro nesplnění povinnosti uložené ustanovením § 24 odst. 2 téhož předpisu.

Jestliže speciální právní předpis stanoví, že se právo na vymáhání nedoplatků pojistného, a tedy i pokut, promlčuje ve lhůtě pěti let od právní moci výměru (§ 16 odst. 2 ve spojení s § 26 odst. 3 zákona č. [592/1992](#) Sb.), pak nelze než dovést, že touto zvláštní právní úpravou je úprava obecná, v daném případě zakotvená v ustanovení § 71 odst. 3 správního řádu, vyloučena (srov. obdobně usnesení Nejvyššího soudu z 28. dubna 1999 a z 28. července 1999, sp. zn. 21 Cdo 1262/98 a 20 Cdo 437/99, uveřejněná v časopise Soudní judikatura č.11, ročník 1999 pod poř. č. 120 a č. 1, ročník 2000 pod poř. č. 11).

Odtud pak plyne, že právní názor odvolacího soudu, podle něhož platební výměr nelze vykonat po uplynutí tříleté prekluzivní lhůty stanovené v § 71 odst. 3 správního řádu, správný není. Protože na tomto nesprávném právním posouzení napadené usnesení spočívá (§ 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř.), Nejvyšší soud je - aniž nařídil jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) - usnesením zrušil (§ 243b odst. 1 věta za středníkem, odst. 5 o. s. ř.) a věc podle § 243b odst. 2 věty první o. s. ř. odvolacímu soudu vrátil k dalšímu řízení.

Další články:

- [Význam řízení](#)
- [Telekomunikace](#)
- [Účelová komunikace \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Územní plán \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vyhoštění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Restituce \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zdravotní služby \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta](#)
- [Územní plán](#)
- [Základní vzdělávání \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Katastr nemovitostí](#)